

274. 4.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Bij het afdelingsonderzoek van het ter zijde genoemde wetsontwerp verklaarden sommige leden tegen den inhoud van dat ontwerp bezwaar te hebben. Als tegenstanders van den wettelijken leerplicht zouden deze leden hun stem niet kunnen geven aan welk voorstel ook, dat aan dit instituut uitbreiding beoogt te geven.

Ook waren er leden, die voor de voorgestelde wijziging daarom weinig gevoelden, wijl die ten gevolge zal hebben, dat vele kinderen een centrale school voor het zevende leerjaar zullen moeten gaan bezoeken om na eenige maanden, wanneer zij den 14-jarigen leeftijd hebben bereikt, weer vandaar te verdwijnen.

Vele andere leden daarentegen verklaarden zich met het wetsontwerp te kunnen vereenigen, wijl het — behoudens in bijzondere gevallen —, in overeenstemming met den opzet der wet, den duur der leerverplichting voor allen gelijk doet zijn. Zij achtten een spoedige totstandkoming van de voorgestelde wijziging zeer gewenscht, gezien het verschil in interpretatie van het bepaalde in het derde lid van artikel 3 der Leerplichtwet bij de toepassing door verschillende rechters.

Onder de tegenstanders van het ontwerp waren er, die de vraag stelden, of het niet beter ware geweest, dat de Regeering een voorstel tot wijziging hadde gedaan in dien zin, dat niet langer leerlingen, die den leeftijd van dertien jaar bereiken en reeds zeven klassen doorlopen hebben, gedwongen worden nog gedurende een jaar de school te bezoeken. Bij de tegenwoordige regeling doet zich herhaaldelijk het geval voor, dat een leerling, wiens verjaardag een of weinige dagen later valt dan de datum van aanvang van den cursus, uit dien hoofde een geheel jaar langer de school moet bezoeken dan een andere leerling, wiens verjaardag één of meer dagen vóór den aanvang van den cursus valt. Zoo ontstaat een groote ongelijkheid, welke door menig gezin, vooral als het meisjes betreft, wier hulp in de huishouding noodig is, zeer hard wordt gevoeld. Wjl de bedoeling van de Leerplichtwet geen andere is dan een leertijd van zeven jaar te waarborgen, zou naar de meening der hier aan het woord zijnde

leden het doorlopen van zeven klassen moeten kunnen gelden als het ten volle voldoen aan den wettelijken plicht.

Eenige leden gaven als hun meening te kennen, dat het boven uiteengezette bezwaar vooral zeer ernstig gevoeld wordt op het platteland, waar het lager onderwijs in den regel eindonderwijs is.

Andere leden verklaarden dit bezwaar, noch voorzover het de steden, noch voorzover het het platteland betreft, van zoodanig gewicht te achten, dat wetswijziging daarvoor noodig zou zijn. Dat dit bezwaar voor het platteland ernstiger zou zijn dan voor de steden, achtten deze leden volkomen onjuist.

Een der leden meende in dit verband te moeten opmerken, dat in de Leerplichtwet sinds kort wijzigingen zijn gebracht, die niet door de considerans dier wet worden gedekt. Immers, deze heeft allermintst betrekking op bepalingen, welker doel is aansluiting van de onderwijs- aan de arbeidswetgeving.

Eenige leden vonden in de gevoerde beschouwingen aanleiding tot het stellen van de vraag, of naar 's Ministers oordeel inderdaad het slot van het derde lid van artikel 3 zóó moet worden verstaan, dat een leerling, die de hoogste der klassen, die samen een leertijd van 7 jaren omvatten, heeft doorgemaakt, doch bij het einde van het schooljaar nog geen 13 jaar was, die hoogste klasse nog eens geheel moet doorlopen.

Voor andere leden bestond geen twijfel, of deze opvatting is niet de juiste. Naar de zienswijze dezer leden staat het slot van het derde lid van artikel 3 der Leerplichtwet toe, dat in een geval als het bedoelde de leerling bij het bereiken van den 13-jarigen leeftijd de school direct verlaat. Immers, de klasse, waarin hij dan geplaatst is, heeft hij reeds een keer doorlopen.

Enkele leden achtten het gewenscht, dat de tijd, gedurende welken lager landbouwonderwijs is gevolgd, zal medetellen bij de beoordeeling van de vraag, of aan de leerverplichting is voldaan.

Ten slotte werd er op gewezen, dat in de considerans wordt gesproken van het aanbrengen van een „verbetering” in artikel 3 der Leerplichtwet. Men achtte hier het gebruikelijke woord „wijziging” beter op zijn plaats. Ook zonder dat zulks uitdrukkelijk wordt vermeld wordt door een ieder begrepen, dat een wetswijziging door hen, die daartoe besluiten, als een verbetering wordt beschouwd.

Aldus vastgesteld den 13den Maart 1929.

ZIJLSTRA.

VAN SASSE VAN YSSELT.

BULTEN.

VAN RAPPARD.

SCHOUTEN.

